

biblioteke Arhiva BiH koja posjeduje bogat fond historiografskih knjiga i bosansko-hercegovačke periodike.

Izložbom “60 godina Arhiva Bosne i Hercegovine” ispunjena je obavezom da se na malom broju panoa predstavi 60 godina rada, sadržaja i ljubav onih koji su, u skromnim materijalnim uvjetima, brižljivo, pedantno i profesionalno odgovorno radili svoj “privigelirani” arhivski posao.

Za 60 godina trajanja Arhiv je prošao kroz razna i nepredvidiva iskušenja. Osnovan sa zadatkom da se bavi prikupljanjem, sređivanjem, obradom i zaštitom arhivske građe, kao pisanog spomenika naše prošlosti i da bude nezaobilazna adresa za njeno osvjetljavanje pa i razumijevanje, Arhiv je uspio da u proteklom periodu veliki dio zadataka ispuni. Ono što se sa panoa izložbe očitivalo i bez statističkih podataka o fondovima, zbirkama i pojedinačnim vrijednostima je činjenica da je Arhiv najsigurniji svjedok i čuvar historije. Obilježavanje 60-te godišnjice arhivske službe to je najbolje pokazalo. ■

Mina Kujović

*K. und k. pošta u Bosni i Hercegovini 1878-1918: Historijski muzej BiH,
Sarajevo, 4-14. 9. 2008.*

U organizaciji Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine i Grada Sarajeva te uz pomoć Ambasade Republike Austrije u Bosni i Hercegovini, u Sarajevu je postavljena izložba “K. und k. pošta u Bosni i Hercegovini” u čast obilježavanja 130 godina početka rada prve austrijske pošte u Bosni i Hercegovini. Izložba u svojoj osnovi, osim filatelističke, prikazuje i fragmente poštanske povijesti Bosne i Hercegovine, a autor izložbe Berislav Sekelj potpisuje i nedavno objavljenu knjigu čija je tematika poštanska povijest Bosne i Hercegovine.¹

¹ Berislav Sekelj. Priručnik i katalog “Postanska povijest Bosne i Hercegovine 1878-1918” Handbuch und Katalog “Postgeschichte Bosnien und Herzegowina 1878-1918 Handbook and Catalogue “Postal History Bosnia and Herzegovina 1878-1918”. Zagreb: Vlastita naklada, 2005.

Izvršavajući naređenje K. und k. vlade o okupaciji Bosne i Hercegovine čime se počelo sa provođenjem jedne od odluka Berlinskog kongresa, okupacione trupe su za svoje potrebe organizirale vojnu poštansku službu otvorivši prvu poštansku ustanovu u Mostaru 6. 8. 1878. godine. Od tada do danas, poštanska služba je prošla kroz nekoliko razvojnih faza. Izložba postavljena u Historijskom muzeju govori o poštanskoj službi iz austro – ugarskog perioda i vjerni je svjedok prošlog vremena i načina komuniciranja. Želja okupacionih vlasti za organiziranjem vlastitih institucija nije okončana samo osnivanjem poštanske službe. Naprotiv, radilo se na kontinuiranom razvoju poštanskog saobraćaja, od stabilne vojne pošte (*Militärpost*) do 16. 11. 1879. godine do Poštanske štedionice 11. 6. 1911. godine.

Izloženi materijal nesumnjivo je iznimne vrijednosti, ali je, osim filatelistima, posebno interesantan i historičarima jer omogućava direktni kontakt sa prvorazrednim historijskim izvorima te pruža kratak pregled poštanske povijesti Bosne i Hercegovine (1878-1918). Postavljena izložba organizirana je u skladu sa filatelističkom praksom i sistematizirana prema poštanskim područjima Bosne i Hercegovine toga vremena. Materijal predočen javnosti prikazuje poštanske marke, žigove, ekspresna i preporučena pisma, dopisnice i poštanske uputnice. Posebnu pažnju privlače poštanske marke, naročito njihova upotreba prije pojave bosanskohercegovačkih maraka. Naime, do pojave bh. maraka na području Bosne vrijedili su ugarski poštanski propisi, tarifa i marke, a na području Hercegovine austrijski. "Čitanje" povijesti iz izloženog materijala predstavlja iznimno zadovoljstvo i daje mogućnost da se ljubitelji starine užive u prošlost. U ovom slučaju, radi se o uživljavanju u prošlost Bosne i Hercegovine i njenih ljudi sa veoma značajnom porukom. Onom koja govori o međuljudskim odnosima i načinu ostvarivanja komunikacije. ■

Amir Duranović